ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 12.05.1948 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

98

Zákon

ze dne 15. dubna 1948

o soustředění pensijního pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách a o některých dalších opatřeních v oboru veřejnoprávního sociálního pojištění.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část prvá.
O soustředění pensijního pojištění.

§ 1.

(1) Pensijní pojištění zaměstnanců, kteří jsou příslušni k náhradním ústavům podle § 103 zákona ze dne 21. února 1929, č. 26 Sb., o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících (dále jen „pensijní zákon“), nebo k nositelům pojištění podle vládního nařízení ze dne 9. února 1933, č. 33 Sb., o pensijním pojištění zaměstnanců soukromých drah, jakož i všech osob, které jsou u těchto ústavů (nositelů pojištění) pojištěny podle jejich stanov nebo skutečně, provádí v zemích České a Moravskoslezské, pokud v dalším není stanoveno jinak, od 1. ledna 1948 Všeobecný pensijní ústav v Praze, a pokud jde o zaměstnance ve vyšších službách v hornictví (§ 1 zákona ze dne 6. března 1947, č. 44 Sb., o hornickém pensijním pojištění), Ústřední bratrská pokladna v Praze. Pro rozsah pojistné povinnosti pensijního pojištění zaměstnanců soukromých drah platí nadále dosavadní právní předpisy.

(2) Pensijní ústav soukromých drah v Brně se zrušuje dnem 31. prosince 1947. Týmž dnem pozbývají náhradní vlastnosti náhradní ústavy (§ 103 pensijního zákona) a Pensijní ústav výs. Studénko - Štramberské místní dráhy (§ 7 vl. nař. č. 33/1933 Sb.). Pensijní fond elektrických drah hlavního města Prahy ztrácí náhradní vlastnost již dnem 31. prosince 1945. Den v předcházejících ustanoveních uvedený se považuje za den likvidace podle dalších ustanovení tohoto zákona. Ministr sociální péče může však na návrh zúčastněných ústavů a Všeobecného pensijního ústavu stanoviti vyhláškou v Úředním listě v případech hodných zvláštního zřetele dřívější den likvidace. Den skončení likvidace vyhlásí ministr sociální péče v Úředním listě, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 2.

(1) Pro likvidaci ústavů (nositelů pojištění) uvedených v § 1, odst. 2 platí, pokud v dalším není stanoveno jinak, tato ustanovení:

1. Za pojištěnce, kteří v den likvidace byli pojištěni, a za důchodce, kteří v tento den požívali důchodu, vydá se Všeobecnému pensijnímu ústavu úhrada odpovídající nárokům, které by tito pojištěnci a důchodci byli získali, kdyby byli bývali pojištěni u Všeobecného pensijního ústavu

po celou dobu započitatelnou podle §§ 12 až 14 pensijního zákona; zbytek jmění se odevzdá k zabezpečení zbývajících nároků podle stanov likvidujícího ústavu (nositele pojištění) příplatkovému ústavu, u něhož jsou splněny podmínky §§ 13 až 28 tohoto zákona, po případě několika takovým příplatkovým ústavům. Pro vydání úhrady Všeobecnému pensijnímu ústavu se za pojištěnce podle předcházející věty považují i soukromí zaměstnanci ve vyšších službách, kteří byli 31. prosince 1946 pojištěním příslušni k náhradním ústavům a dnem 1. ledna 1947 se stali povinnými pojištěním podle zákona č. 44/1947 Sb. V pochybných případech určí příplatkový ústav, na nějž se převede zbytek jmění, ministerstvo sociální péče.

2. Ustanovení pod č. 1 platí též pro osoby, které vystoupily z pojištění přede dnem likvidace, nebyla-li za ně vydána převodní částka podle §§ 113 až 115 pensijního zákona nebo částka podle vládního nařízení ze dne 19. prosince 1940, č. 96 Sb. z roku 1941, o přestupech v sociálním pojištění (zaopatření), a nebyly-li jejich nároky odbyty ani jiným způsobem. Likvidující ústav (nositel pojištění) odevzdá však Všeobecnému pensijnímu ústavu úhradu jen, jestliže tyto osoby vystoupily z pojištění po 31. prosinci 1928 a v den likvidace byly na živu, bydlely v Československé republice a nepožívaly důchodu.

3. Výši a způsob poskytnutí úhrad, jež budou vydány podle ustanovení č. 1 a 2 Všeobecnému pensijnímu ústavu, určí ministr sociální péče. Při výpočtu se postupuje podle početních podkladů obsažených ve vládním nařízení ze dne 16. ledna 1931, č. 10 Sb., o převodních částkách a početních podkladech Všeobecného pensijního ústavu a ústavů náhradních, ve znění vládního nařízení ze dne 10. dubna 1939, č. 3 Sb. Výše úhrady se určí z úhrnné částky vypočtené podle předpisů uvedených v předchozí větě jednotným procentem, které stanoví ministr sociální péče po slyšení Všeobecného pensijního ústavu a Svazu pensijních ústavů. Toto procento bude stanoveno podle úhrady nároků ze zákonného pensijního pojištění jměním Všeobecného pensijního ústavu v den likvidace. Úhrada u osob uvedených v č. 2 se přiměřeně sníží vzhledem k pravděpodobnosti jejich opětného vstupu do pojištění podle směrnic, jež vydá ministr sociální péče. Celková úhrada však nesmí činiti méně, než činí úhrn úhradových jistin za zákonnou část důchodů likvidujícího ústavu (nositele pojištění).

4. Od úhrady uvedené pod č. 3 se odečtou částky, které byly podle příslušných předpisů vyplaceny na účet státu, pokud je stát ještě neuhradil, zejména platby podle zákona ze dne 13. prosince 1945, č. 156 Sb., o přídavcích k důchodům z veřejnoprávního sociálního pojištění, zákona ze dne 13. prosince 1945, č. 157 Sb., o jednorázových přídavcích k důchodům z veřejnoprávního sociálního pojištění, zákona ze dne 5. března 1946, č. 47 Sb., o odstranění křivd a o některých ochranných opatřeních v oboru veřejnoprávního sociálního pojištění, nebo zákona ze dne 30. ledna 1947, č. 17 Sb., o uznání nároků získaných u cizozemských nositelů sociálního pojištění; v těchto případech je stát povinen zaplatiti příslušné částky Všeobecnému pensijnímu ústavu. Úhrady se provedou podle možnosti poměrnými díly všech majetkových součástí likvidujícího ústavu (nositele pojištění), oceněných podle směrnic, jež vydá ministerstvo sociální péče. Nemovitosti se ocení podle obecné hodnoty v den likvidace.

(2) Celkové vypořádání podle odstavce 1 podléhá schválení ministerstva sociální péče.

(3) Osoby uvedené v odstavci 1, č. 1 a 2 mají vůči Všeobecnému pensijnímu ústavu nároky, které by byly získaly, kdyby byly bývaly pojištěny u Všeobecného pensijního ústavu po celou dobu započitatelnou podle §§ 12 až 14 pensijního zákona nebo podle jiných předpisů.

(4) Odevzdá-li se při likvidaci podle ustanovení odstavce 1, č. 1 a 2 zbytek jmění několika příplatkovým ústavům, rozhodne ministerstvo sociální péče o rozvržení úhrady za nároky pojištěnců a důchodců mezi jednotlivé ústavy.

§ 3.

(1) Zaměstnavatelé pojištěnců, kteří v den likvidace byli pojištěním příslušni k ústavům (nositelům pojištění) uvedeným v § 1, jsou povinni takovéto zaměstnance přihlásiti též k pojištění u příplatkového ústavu. Jsou dále povinni zabezpečiti těmto zaměstnancům u příplatkového ústavu nároky, převyšující nároky ze zákonného pensijního pojištění alespoň v takové míře, jako tomu bylo u likvidujícího ústavu (nositele pojištění); při tom zatížení zaměstnanců nesmí býti zhoršeno ve srovnání se zatížením, které jim ukládají stanovy likvidujícího ústavu (nositele pojištění) a zatížení zaměstnavatelů se musí rovnati nejméně dosavadním finančním závazkům sníženým o zaměstnavatelský podíl pojistného Všeobecného pensijního ústavu. Jde-li o více příplatkových ústavů, platí obdobně ustanovení § 2, odst. 4. V pochybných případech rozhodne ministerstvo sociální péče.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí pro zaměstnance uvedené v § 4.

§ 4.

(1) Pensijní fond Elektrických drah hlavního města Prahy (dále jen „fond“) pozbývá náhradní vlastnosti dnem 31. prosince 1945. Pojistnou podstatu se všemi nároky pojištěnců a důchodců, jakož i veškeré jmění přejímá ke dni likvidace hlavní město Praha.

(2) Zaměstnanci, kteří byli pojištěni u fondu do dne jeho likvidace, jsou vyňati od 1. ledna 1946 z pojistné povinnosti důchodového pojištění. Totéž platí pro

a) smluvní zaměstnance a zaměstnance v regulovaném služebním poměru, kteří vstoupili do zaměstnání u hlavního města Prahy před účinností tohoto zákona, jestliže a pokud by svým zaměstnáním podléhali pojištění u fondu podle jeho stanov platných v den likvidace,

b) zaměstnance, kteří vstoupí do zaměstnání u hlavního města Prahy za účinnosti tohoto zákona, jestliže a pokud svým zaměstnáním by jinak podléhali pensijnímu pojištění zaměstnanců soukromých drah.

(3) Hlavní město Praha je povinno, pokud tento zákon nestanoví jinak, zaručiti zaměstnancům uvedeným v odstavci 2 tytéž normální pensijní nároky jako svým zaměstnancům týchž nebo obdobných služebních a platových skupin, vyňatým z pojistné povinnosti důchodového pojištění.

(4) Pensijní zaopatření zaměstnanců uvedených v odstavci 2 se provádí ve zvláštním Pensijním fondu zaměstnanců Dopravních podniků hlavního města Prahy. Nároky těchto zaměstnanců upraví stanovy, které vydá Ústřední národní výbor hlavního města Prahy, přihlížeje přitom k ustanovením tohoto zákona.

(5) Příspěvková doba, kterou zaměstnanci uvedení v odstavci 2 získali u fondu, se plně započítává v pensijním zaopatření hlavního města Prahy. Mimo to se jim započte služební, vojenská, válečná, soukromá i jiná doba, započitatelná pro nárok a výměru odpočivných (zaopatřovacích) platů podle předpisů platných pro pensijní zaopatření zaměstnanců hlavního města Prahy, pokud již není započtena podle věty první.

(6) Stanovy Pensijního fondu zaměstnanců Dopravních podniků hlavního města Prahy musí zabezpečiti účastníkům veškerá práva a nároky zaručované stanovami Pensijního fondu zaměstnanců Elektrických drah hlavního města Prahy, platnými v den jeho likvidace, a nesmějí míti o době, potřebné pro vznik nároků, ustanovení nepříznivější, než je tomu ve veřejnoprávním důchodovém pojištění.

(7) Dávka, vyměřená podle stanov Pensijního fondu zaměstnanců Dopravních podniků hlavního města Prahy s příslušnými přídavky, nesmí býti v žádném případě nižší než dávka, na niž by

zaměstnanec měl nárok podle stanov Pensijního fondu zaměstnanců Elektrických drah hlavního města Prahy platných v den likvidace, s příslušnými přídavky.

(8) Zaměstnanci hlavního města Prahy, jejichž členství ve fondu zaniklo přede dnem likvidace, a u nichž nebylo povinnosti vydati převodní částku podle předpisů o přestupech ve veřejnoprávním sociálním pojištění (zaopatření), mohou se, pokud mají zachovány nároky, přihlásiti k dobrovolnému pokračování v pojištění u Všeobecného pensijního ústavu za podmínek stanovených v § 28 vládního nařízení č. 96/1941 Sb. nejpozději do 3 měsíců od vyhlášení tohoto zákona. V takovém případě se vydá z likvidační podstaty fondu příslušná převodní částka ve výši snížené podle výsledků pojistně matematické bilance, nejméně však úhradový podíl Všeobecného pensijního ústavu. Totéž platí pro osoby, které v den likvidace dobrovolně pokračovaly v pojištění u fondu.

(9) Důchody, které napadly před vyhlášením tohoto zákona, přepočte hlavní město Praha s účinností ode dne nápadu důchodu, nejdříve však ode dne likvidace fondu, podle předpisů platných pro pensijní zaopatření zaměstnanců hlavního města Prahy. Vyplacené částky důchodů včetně všech přídavků se zúčtují na nově přiznané odpočivné (zaopatřovací) platy se všemi přídavky. Nedosahoval-li by úhrn přepočtených odpočivných (zaopatřovacích) platů včetně všech přídavků výše dřívějšího důchodu s příslušnými přídavky, doplní se odpočivné (zaopatřovací) platy na tuto výši. Dnem likvidace se zastavuje výplata veškerých přídavků poskytovaných v důchodovém pojištění.

(10) Poživatelé důchodů uvedených v odstavci 9 mají též nárok na započtení služební, vojenské, válečné, soukromé a jiné doby, započitatelné pro nárok a výměru odpočivných (zaopatřovacích) platů podle předpisů platných pro pensijní zaopatření zaměstnanců hlavního města Prahy, pokud nejde o příspěvkovou dobu započtenou jim již ve fondu. Zvýšení plynoucí z tohoto započtení se poskytne nejdříve ode dne likvidace. Pokud k napadlým důchodům byl přiznán státní příspěvek za dobu vojenské služby za války podle ustanovení pensijního zákona, zúčtuje se takto přiznaný státní příspěvek se zvýšením plynoucím z provedeného započtení vojenské a válečné služby. Bylo-li by po přepočtení již napadlých důchodů zvýšení, vyplývající ze započtení vojenské a válečné služby, nižší než státní příspěvek vyplácený podle ustanovení pensijního zákona, zůstane v platnosti původní zhodnocení této vojenské služby za války.

(11) Byl-li důchod přiznán před vyhlášením tohoto zákona podle vládního nařízení č. 96/1941 Sb., obdrží dosavadní hlavní nositel pojištění úhradní jistinu za ony části důchodu, které byl povinen podle uvedených předpisů uhrazovati dosavadní zúčastněný nositel pojištění, stanovenou ke dni vyhlášení tohoto zákona.

(12) Až do příští zákonné úpravy celkového majetkového vypořádání, vyplývajícího z ustanovení tohoto paragrafu, uhrazuje zálohově příslušný národní podnik energetický hlavnímu městu Praze:

a) odpočivné (zaopatřovací) platy vyplácené podle předcházejících ustanovení po dni likvidace důchodcům, kteří v aktivní službě převážně pracovali ve znárodněné části bývalých Elektrických podniků hlavního města Prahy, nebo pozůstalým po těchto důchodcích,

b) odpočivné (zaopatřovací) a po případě i jiné platy přiznané podle stanov Pensijního fondu zaměstnanců Dopravních podniků hlavního města Prahy zaměstnancům bývalých Elektrických podniků hlavního města Prahy, kteří vykonávali práce v uvedeném národním podniku energetickém a jejich pozůstalým,

c) částky, vydané hlavním městem Prahou podle předpisů o přestupech ve veřejnoprávním sociálním pojištění (zaopatření) za osoby uvedené pod písm. a) a b), jakož i za osoby uvedené pod písm. a) v případech podle odstavce 11.

(13) Zaměstnanci uvedení v odstavci 2, kteří by jinak podléhali pro případ nemoci nemocenskému pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, zůstávají až na další

pojištěni pro případ nemoci u Nemocenské pojišťovny soukromých zaměstnanců. Totéž platí pro dosavadní důchodce fondu a pro poživatele odpočivných (zaopatřovacích) platů z Pensijního fondu zaměstnanců Dopravních podniků hlavního města Prahy.

§ 5.

(1) Pro zaměstnance zestátněných soukromých drah, kteří byli dosud pojištěni u Pensijního ústavu soukromých drah v Brně, platí, pokud došlo k zestátnění v době od 1. ledna do 31. prosince 1947, tato ustanovení:

1. Zaměstnanci převzatí do služeb československých státních drah jsou ode dne zestátnění dráhy členy Pensijního fondu zaměstnanců československých státních drah.
2. Státní správa železniční zaručí těmto zaměstnancům tytéž normální pensijní nároky, jaké příslušejí jejím zaměstnancům, vyňatým z pojistné povinnosti důchodového pojištění. Příspěvková doba, kterou tito zaměstnanci získali u Pensijního ústavu soukromých drah v Brně, se plně započítává v pensijním zaopatření zaměstnanců československých státních drah.
3. Státní správa železniční použije ve prospěch zaměstnanců uvedených pod č. 1 případného rozdílu prémiové reservy Pensijního ústavu soukromých drah v Brně ke dni zestátnění a prémiové reservy k témuž dni, potřebné k započtení doby podle ustanovení č. 2, věty druhé a vypočtené podle tabulek uvedených ve vládním nařízení ze dne 21. prosince 1937, č. 273 Sb., o použití převodních částek veřejnoprávního pojištění (zaopatření) ve službě vyňaté z pojistné pensijní povinnosti.
4. K zabezpečení nároků osobám uvedeným v č. 1 odevzdá Pensijní ústav soukromých drah v Brně státní správě železniční poměrnou část svého jmění.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně, došlo-li k zestátnění soukromé dráhy po 31. prosinci 1947.

(3) Podrobné předpisy k provedení odstavců 1 a 2 vydá ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvy financí a dopravy.

§ 6.

Ministerstvo sociální péče zruší Svaz pensijních ústavů (§ 112 pensijního zákona) a vyhlásí jeho zrušení v Úředním listě. Jmění, práva a závazky Svazu přecházejí dnem zrušení na Svaz příplatkových ústavů (§ 31).

§ 7.

(1) V době ode dne likvidace až do dne, kterého se zřídí příplatkový ústav, na nějž přejde zbytek jmění (v dalším „doba likvidace“), vykonává působnost Všeobecného pensijního ústavu a příplatkového ústavu likvidující ústav (nositel pojištění). Při tom postupuje podle svých stanov platných v den likvidace, přihlížeje zároveň k obecným ustanovením pensijního zákona.

(2) Po dobu likvidace předepisuje likvidující ústav (nositel pojištění) též pojistné, jakož i všechny ostatní úhrady podle svých stanov, platných v den likvidace, při čemž ve prospěch Všeobecného pensijního ústavu jde pojistné podle obecných ustanovení pensijního zákona.

(3) Na vrub dávek příplatkového ústavu připadá pouze rozdíl, který zbývá po odečtení dávek, jež náležejí podle obecných ustanovení pensijního zákona.

(4) Po dobu likvidace rozhoduje likvidující ústav (nositel pojištění) i o všech poměrech, které vznikly před 1. lednem 1948, a to podle předpisů platných v době, kdy tyto poměry vznikly.

(5) Všechna opatření a rozhodnutí likvidujícího ústavu (nositele pojištění) určená zájemcům se jim doručí písemně (výměry). O opravných prostředcích proti takovýmto výměrům platí, pokud tento zákon nestanoví jinak, obecná ustanovení pensijního zákona.

§ 8.

(1) Likvidující ústav (nositel pojištění) je povinen sděliti výměrem každému pojištěnci do 18 měsíců ode dne vyhlášení tohoto zákona počet započitatelných příspěvkových měsíců, získaných v jednotlivých třídách podle pensijního zákona do dne zániku ústavu (nositele pojištění), jakož i všechny ostatní údaje rozhodné pro výpočet pojistných dávek podle zákona a stanov.

(2) Proti výměru podle odstavce 1 lze podati odvolání u likvidujícího ústavu (nositele pojištění) ve lhůtě jednoho měsíce v zemích České a Moravskoslezské k zemskému národnímu výboru, na Slovensku k pověřenectvu vnitra. Z podnětu odvolání podaného proti tomuto výměru nelze však znovu rozhodovati o skutečnostech, o nichž bylo již pravoplatně rozhodnuto.

§ 9.

Všeobecný pensijní ústav je povinen převzíti poměrnou část zaměstnanců náhradních ústavů a nositelů pensijního pojištění zaměstnanců soukromých drah, odpovídající poměrné části úhrady vydané mu jednotlivými ústavy. Příplatkový ústav, jemuž bude odevzdán zbytek jmění podle § 2, odst. 1, č. 1, je povinen převzíti ostatní zaměstnance likvidovaného ústavu (nositele pojištění). Svaz příplatkových ústavů (§ 31) je povinen převzíti zaměstnance Svazu pensijních ústavů. Přejímaným zaměstnancům se zachovávají práva nabytá v dosavadním služebním poměru. Ve sporných případech rozhodne ministerstvo sociální péče.

§ 10.

(1) Ustanovení §§ 2, 3, 7 a 8 platí obdobně pro pensijní pojištění na vyšší dávky na Slovensku, avšak s těmito odchylkami:

1. Zabezpečení zbývajících vyšších nároků se provede připojištěním u Ústřední sociální pojišťovny v Bratislavě.
2. Podmínky tohoto připojištění, pro něž platí obdobně ustanovení §§ 15, 27 a 28, jakož i sazby pojistného schvaluje ministerstvo sociální péče po slyšení pověřenectva sociální péče. Podrobnosti upraví stanovy, jež vydá ministerstvo sociální péče po slyšení pověřenectva sociální péče.
3. Toto připojištění provádí Ústřední sociální pojišťovna v Bratislavě hospodářsky a účetně samostatně ve zvláštním oddělení.
4. Dosavadní pojištění novinářů na vyšší dávky u Ústřední sociální pojišťovny v Bratislavě zůstává nedotčeno.

(2) Ve sporech o dávky z připojištění podle odstavce 1, č. 1 a 2 rozhoduje výlučně pojišťovací soud (§ 134 pensijního zákona).

§ 11.

Podrobnější předpisy k provedení ustanovení §§ 1 až 3 a §§ 6 až 10 vydá ministerstvo sociální péče po slyšení Všeobecného pensijního ústavu a Svazu pensijních ústavů.

§ 12.

(1) Právní jednání, písemnosti a úřední úkony, jichž je třeba k převodu práv a závazků podle ustanovení §§ 1 až 10, jsou osvobozeny od poplatků. Převody nemovitostí jsou osvobozeny od obecní dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí.

(2) Ekvivalentní povinnost k nemovitému jmění, které přešlo nebo bylo převedeno podle ustanovení §§ 1 až 10 na Všeobecný pensijní ústav nebo na některý příplatkový ústav, přechází na tyto nové vlastníky, a to dnem k němuž se převod stal, je-li tento den prvním dnem kalendářního čtvrtletí, jinak prvním dnem nejblíže následujícího kalendářního čtvrtletí.

(3) Na návrh nabyvatele majetkových hodnot podle §§ 2, 4 a 5 zapíše knihovní soud přechod vlastnických a jiných práv nositelů pojištění uvedených v § 1 na navrhovatele s odvoláním na tento zákon.

ČÁST DRUHÁ

a) O příplatkových ústavech.

§ 13.

(1) Ministr sociální péče může uznati za příplatkové ústavy zaopatřovací zařízení (pensijní fondy, pokladny atd.), která poskytují nároky na dávky obdobné dávkám podle předpisů o veřejnoprávním důchodovém pojištění, jsou-li nároky ty zabezpečeny podle zásad pojistně matematických.

(2) Příplatkový ústav je právnickou osobou.

(3) Okruh členstva příplatkového ústavu, jakož i práva a povinnosti jeho členů a důchodců, po případě jejich pozůstalých, určují stanovy, jež vyžadují ke své platnosti schválení ministerstva sociální péče; jeho schválení podléhají i změny těchto stanov.

(4) Vzniklo-li jmění zaopatřovacího zařízení alespoň částečně příspěvky zaměstnavatelovými nebo ukládají-li se mu stanovami závazky, jest žádost o uznání za příplatkový ústav doložiti souhlasem zaměstnavatelovým. Souhlas zaměstnavatelův se však nevyžaduje, jde-li o zřízení příplatkového ústavu, na který se převádí část pojistné podstaty náhradního ústavu nebo nositele pensijního pojištění zaměstnanců soukromých drah. Předchozí ustanovení platí i pro změnu stanov; jde-li však o příplatkový ústav pro zaměstnance několika zaměstnavatelů, stačí souhlas odborných svazů, v nichž jsou zaměstnavatelé povinně sdruženi.

(5) Pro zaměstnance každého podniku, který v důsledku znárodnění převzal souborně zaměstnance, kteří byli dříve pojištěni u několika zrušených náhradních ústavů, se zřídí jeden příplatkový ústav, pokud nedojde ke zřízení společného příplatkového ústavu pro zaměstnance několika podniků. Pro zaměstnance soukromých drah se zřídí jeden společný příplatkový ústav.

(6) Ustanovení stanov schválených ministerstvem sociální péče, jakož i veškerá usnesení, opatření a rozhodnutí (výměry) příplatkového ústavu učiněná v rámci stanov jsou závazná pro členy a důchodce ústavu a pro jejich pozůstalé.

§ 14.

Dobrovolné pokračování v pojištění u příplatkového ústavu je přípustné a platí o něm ustanovení stanov.

§ 15.

(1) Pro přestupy členů příplatkových ústavů platí tato ustanovení:

a) Stane-li se pojištěnec členem příplatkového ústavu, vydá nositel veřejnoprávního důchodového pojištění příplatkovému ústavu prémiovou reservu připojištění uzavřeného podle kolektivní sazby, a požádá-li o to pojištěnec, také prémiovou reservu připojištění, uzavřeného podle individuální sazby. Obdržel-li nositel veřejnoprávního důchodového pojištění za takového pojištěnce mimo převodní částku (pojistné) za zákonné nároky také jiné částky za vyšší nároky, jichž dosud nepoužil ke zvýšení nároků, vydá i tyto částky příplatkovému ústavu.

b) Zanikne-li členství u příplatkového ústavu a vstoupí-li bývalý člen opět do povinného pojištění u nositele veřejnoprávního důchodového pojištění, vydá příplatkový ústav, pokud nevznikl nárok na invalidní (starobní) důchod podle jeho stanov, nositeli veřejnoprávního důchodového pojištění prémiovou reservu ke dni zániku členství za nároky podle stanov. Stane-li se však bývalý člen příplatkového ústavu členem jiného příplatkového ústavu, vydá se prémiová reserva odchylkou od ustanovení předešlé věty tomuto příplatkovému ústavu.

c) Zanikne-li členství u příplatkového ústavu a vstoupí-li bývalý člen do zaměstnání vyňatého z pojistné povinnosti veřejnoprávního důchodového pojištění, vydá příplatkový ústav prémiovou reservu podle ustanovení písm. b) novému zaměstnavateli.

(2) Povinnost vydat částky podle ustanovení odstavce 1 vzniká dnem vzniku členství u příplatkového ústavu, dnem vstupu do pojištění u nositele veřejnoprávního důchodového pojištění, po případě dnem vstupu do zaměstnání vyňatého z pojistné povinnosti veřejnoprávního důchodového pojištění.

(3) Přihlásil-li se bývalý člen k dobrovolnému pokračování v pojištění u příplatkového ústavu, vzniká převodní povinnost teprve dnem zániku dobrovolného pokračování v pojištění.

(4) Požívá-li přestouplý pojištěnec invalidního nebo starobního důchodu, vzniká povinnost k převodu dnem zastavení tohoto důchodu z jiných příčin než pro důchodcovo úmrtí, jsou-li v tento den ještě splněny podmínky stanovené v odstavci 1, písm. a), b) nebo c).

(5) Částky, které jest vydati podle ustanovení předešlých odstavců, se úročí 4 % ode dne vzniku povinnosti k převodu.

(6) Příplatkový ústav použije částky, kterou obdrží podle ustanovení odstavce 1, písm. a) nebo b), k započtení doby, za kterou byla vydána, jako doby členské. Nestačí-li tato částka k plné úhradě tohoto započtení a nebude-li doplněna na potřebnou výši, zkrátí se přiměřeně nároky. Převyšuje-li tato částka potřebnou úhradu, použije se zbytku ke zvýšení nároků.

(7) Nositel veřejnoprávního důchodového pojištění použije prémiové reservy, kterou obdrží podle ustanovení odstavce 1, písm. b), k připojištění podle sazeb pro připojištění za přeplatek převodní částky při přestupu.

(8) Zaměstnavatel, jemuž byla vydána prémiová reserva podle ustanovení odstavce 1, písm. c), použije jí podle předpisů o použití částek vydaných při přestupech z veřejnoprávního důchodového pojištění do zaměstnání vyňatého z pojistné povinnosti tohoto pojištění. Přestoupí-li takový zaměstnanec později do zaměstnání zakládajícího pojistnou povinnost veřejnoprávního důchodového pojištění, vydá zaměstnavatel zároveň s částkou, kterou je povinen vydati podle předpisů o přestupech ve veřejnoprávním důchodovém pojištění (zaopatření) i částku, kterou přijal podle ustanovení odstavce 1, písm. c).

§ 16.

Veškeré nároky na dávky podle stanov je ohlásiti u příslušného příplatkového ústavu a připojiti potřebné doklady.

§ 17.

(1) Všechna opatření a rozhodnutí příplatkového ústavu, týkající se práv nebo povinností upravených stanovami a určená zájemcům, se jim doručí písemně (výměry).

(2) Ustanovení předpisů o veřejnoprávním důchodovém pojištění o výměrech, jejich doručování a o opravných prostředcích proti nim platí tu obdobně.

§ 18.

O způsobu odvádění pojistného, jeho splatnosti, právu srážky, povinnostech zaměstnavatelů, o ručení za pojistné a o jeho vymáhání platí obdobně předpisy o veřejnoprávním důchodovém pojištění.

§ 19.

(1) Ve sporech o dávky z pojištění u příplatkových ústavů rozhoduje výlučně pojišťovací soud zřízený pro veřejnoprávní důchodové pojištění. Je-li žalován příplatkový ústav se sídlem v zemi České, je příslušným pojišťovací soud v Praze, je-li žalován příplatkový ústav se sídlem v zemi Moravskoslezské, je příslušným pojišťovací soud v Brně; je-li žalován příplatkový ústav se sídlem na Slovensku, je příslušným pojišťovací soud v Bratislavě.

(2) Žalobu nutno podati u příslušného pojišťovacího soudu (odstavec 1) ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení výměru písemně ve dvou vyhotoveních nebo ústně. V tomto případě se pořídí o žalobě zápis a straně se vydá potvrzení.

(3) O žalobě rozhoduje pojišťovací soud v tříčlenném senátě, jemuž předsedá předseda soudu nebo některý jeho náměstek. Za přísedící povolá předseda přísedící pojišťovacího soudu ze skupiny pojištěnců. Při tom podle možnosti přihlíží k tomu, aby přísedící byli z téhož výdělečného oboru jako žalobce.

(4) Rozsudek pojišťovacího soudu je konečný.

(5) Pokud v předcházejících ustanoveních není stanoveno jinak, platí o řízení u pojišťovacího soudu, jakož i o zastupování stran obdobně příslušné předpisy veřejnoprávního důchodového pojištění.

§ 20.

V orgánech příplatkového ústavu zřízeného pro zaměstnance náleží zaměstnancům alespoň poloviční zastoupení. Zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů musí býti zároveň pojištěnci příplatkového ústavu. Předsedu zvolí zástupci zaměstnanců.

§ 21.

Dojde-li u příplatkového ústavu, zřízeného pro zaměstnance několika podniků, v důsledku zániku podniku k hromadnému zániku členství jeho zaměstnanců v příplatkovém ústavě, vydá příplatkový ústav místo částek podle § 15 nositeli veřejnoprávního důchodového pojištění nebo nositeli veřejnoprávního pensijního zaopatření těchto zaměstnanců poměrnou část svého jmění.

§ 22.

Příplatkové ústavy spolupůsobí při provádění veřejnoprávního důchodového pojištění. Ministerstvo sociální péče může po slyšení nositele veřejnoprávního důchodového pojištění přenésti na příplatkové ústavy provádění některých úkolů veřejnoprávního důchodového pojištění. Nositelé veřejnoprávního důchodového pojištění spolupůsobí při provádění pojištění u příplatkových ústavů.

§ 23.

(1) Příplatkové ústavy podléhají dozoru ministerstva sociální péče; pro jejich hospodaření (ukládání jmění, vymáhání splatných pohledávek a pod.) platí obdobně předpisy o veřejnoprávním důchodovém pojištění. Příplatkové ústavy jsou povinny předložiti každoročně ministerstvu sociální péče ve stanovené lhůtě předepsanou formou výkazy o stavu pojištění a o výsledcích hospodaření.

(2) Dozor nad příplatkovým ústavem pro zaměstnance soukromých drah vykonává ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvem dopravy.

§ 24.

Nejpozději ke konci každého třetího roku musí příplatkové ústavy sestaviti pojistněmatematickou bilanci, vypracovanou s použitím početních podkladů veřejnoprávního důchodového pojištění a předložiti ji se všemi pomůckami, potřebnými k přezkoušení, ministerstvu sociální péče nejdéle do konce června následujícího roku. Vykáže-li pojistněmatematická bilance schodek, který nelze považovati za přechodný, je příplatkový ústav povinen usnésti se na opatřeních nutných k sanaci a může se za tím účelem usnésti i na snížení již vyplácených důchodů. Jde-li o příplatkový ústav zřízený pro zaměstnance, musí se při tom zatížení zaměstnavatele alespoň rovnati zatížení pojištěnců a důchodců. Sanační opatření, jež schvaluje s konečnou platností ministerstvo sociální péče, jsou právně závazná pro členy a důchodce ústavu a jejich pozůstalé. Ministerstvo sociální péče může vydati podrobnější předpisy o formě, v jaké mají býti bilance předkládány.

§ 25.

O podmínkách uznání za příplatkový ústav a o provádění dozoru může ministr sociální péče vydati podrobné předpisy. Může také nařídit sloučení několika příplatkových ústavů v jediný příplatkový ústav, vyslechnuv zúčastněné příplatkové ústavy.

§ 26.

(1) Ministerstvo sociální péče může uznání za příplatkový ústav odvolati

1. nejsou-li u něho již splněny podmínky zákona,
2. nebyla-li provedena sanace, potřebná podle § 24, ve stanovené lhůtě.

(2) Příplatkový ústav, jehož uznání ministerstvo sociální péče odvolalo nebo jenž zanikl, odevzdá své jmění k zabezpečení nároků členů a důchodců

1. jinému příplatkovému ústavu, po případě několika příplatkovým ústavům, nebo
2. některému nositeli veřejnoprávního důchodového pojištění, po případě několika nositelům veřejnoprávního důchodového pojištění za účelem uzavření připojištění, nebo
3. zčásti příplatkovému ústavu (příplatkovým ústavům), zčásti nositeli (nositelům) veřejnoprávního důchodového pojištění.

(3) O tom, kterého ze způsobů uvedených v odstavci 2 se použije, rozhodnou poslední správní orgány likvidujícího příplatkového ústavu. Usnesení vyžaduje schválení ministerstva sociální péče. Odevzdá-li se jmění několika ústavům, stanoví se majetkové podíly v poměru hodnoty nároků přecházejících členů a důchodců.

§ 27.

(1) Všechna jednání a listiny, jichž je třeba k založení, upravení a projednání poměru mezi příplatkovými ústavy navzájem, dále mezi příplatkovými ústavy na straně jedné a nositeli veřejnoprávního sociálního pojištění, úřady, zaměstnavateli, pojištěnci, důchodci, léčebnými ústavy a lékaři na straně druhé, právní poměry z uvedených poměrů vzniklé, jakož i řízení v pojišťovacím soudnictví jsou, pokud jde o pojistný poměr spadající pod tento zákon, osvobozeny od poplatků s výjimkou poplatků zaopatřovacích. Příplatkové ústavy, na něž byl převeden zbytek jmění podle § 2, odst. 1, č. 1 a 2, jsou osvobozeny i od těchto poplatků zaopatřovacích.

(2) Převody pojistných podstat příplatkových ústavů jsou osvobozeny od poplatků.

(3) O osvobození movitého jmění příplatkových ústavů od poplatkového ekvivalentu a o poskytnutí úlev v poplatkovém ekvivalentu pro nemovité jmění příplatkových ústavů platí obdobně ustanovení o poplatkovém ekvivalentu, která se vztahují na jmění nositelů veřejnoprávního sociálního pojištění. Ekvivalentní povinnost k nemovitému jmění, které přešlo nebo bylo převedeno v důsledku převodu pojistných podstat, přechází na nové vlastníky, a to dnem, k němuž se převod stal, je-li tento den prvním dnem kalendářního čtvrtletí, jinak prvním dnem nejblíže následujícího kalendářního čtvrtletí.

(4) Příplatkové ústavy jsou osvobozeny od zvláštní daně výdělkové a od daně rentové obdobně jako nositelé veřejnoprávního sociálního pojištění.

(5) Dávky vyplácené příplatkovými ústavy podle tohoto zákona jsou osvobozeny od daně rentové.

(6) Budovy nebo části budov příplatkových ústavů jsou osvobozeny od daně domovní obdobně jako budovy (části budov) nositelů veřejnoprávního sociálního pojištění.

(7) Pro příplatkové ústavy, na něž byl převeden zbytek jmění podle § 2, odst. 1, č. 1 a 2, platí osvobození od daně z obratu obdobně jako pro nositele veřejnoprávního sociálního pojištění.

§ 28.

Příplatkové ústavy, na něž byl převeden zbytek jmění podle § 2, odst. 1, č. 1 a 2, musí vyhovovati těmto dalším podmínkám:

a) Stanovy příplatkového ústavu musí zavazovati zaměstnavatele, že pojistí u něho všechny své zaměstnance, kteří by byli povinni pojištěním podle pensijního zákona nebo podle vládního nařízení č. 33/1933 Sb. ve znění vyplývajícím ze změn a doplňků provedených do 31. prosince 1946;

b) stanovy příplatkového ústavu musí zaručovati vcelku nároky alespoň ve výši určené v § 3;

c) nároky na dávky nesmějí býti vázány přísnějšími podmínkami, než jsou podmínky stanovené pro obdobné dávky předpisy o veřejnoprávním důchodovém pojištění;

d) výše pojistného, pokud připadá na pojištěnce, nesmí záviseti na jeho věku nebo zdravotním a rodinném stavu.

b) O zaopatřovacích zařízeních.

§ 29.

(1) Zaopatřovací zařízení, která mají za účel podporovati zaměstnance v případě nemoci, invalidity nebo stáří nebo jejich vdovy a sirotky, mohou býti uznána ministerstvem sociální péče za pensijní (podpůrné) fondy, pokud poskytují zaměstnancům nároky na dávky (podpory), i když nejsou plně zabezpečeny podle zásad pojistně-matematických. Členy pensijního (podpůrného) fondu musí býti všichni zaměstnanci podniku povinní pojištěním pro případ invalidity a stáří.

(2) Ustanovení § 13, odst. 2 a 3, odst. 4, věty prvé, §§ 20, 23 a 25 a § 27, odst. 5 platí tu obdobně.

§ 30.

(1) Zaopatřovací zařízení, jejichž zřízení a stanovy byly vzaty před vyhlášením tohoto zákona dozorčím úřadem na vědomost podle § 121 pensijního zákona nebo podle § 258 zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících (dále „pojišťovací zákon“), se považují za pensijní (podpůrné) fondy podle ustanovení § 29, pokud vyhovují podmínkám v něm stanoveným.

(2) Změny stanov zaopatřovacích zařízení, která dosud neposkytují členům právní nárok na dávky (podpory), vyžadují napříště schválení ministerstva sociální péče. Ministerstvo sociální péče může nařídit přeměnu takových zařízení na pensijní (podpůrné) fondy podle § 29. Za tím účelem může ministerstvo sociální péče jmenovati i nové správní orgány zaopatřovacího zařízení, přihlížejíc k návrhům jednotné odborové organisace.

c) O Svazu příplatkových ústavů.

§ 31.

(1) Příplatkové ústavy jsou povinny se sdružiti ve Svaz příplatkových ústavů (v dalším jen „Svaz“).

(2) Svaz je právnickou osobou.

(3) Svazu náleží zejména:

a) hájiti zájmy příplatkových ústavů,

b) působiti k sjednocení předpisů v oboru pojištění u příplatkových ústavů a k vytvoření jednotné praxe u těchto ústavů,

c) dbáti o řádné vedení příplatkových ústavů a prováděti jejich správní a účetní revisi,

d) poskytovati příplatkovým ústavům odborné informace,

e) obstarávati příplatkovým ústavům určité úkony v souvislosti s prováděním pojištění,

f) spolupůsobiti při ukládání jmění příplatkových ústavů, zejména při společném nákupu cenných papírů a při uzavírání společných zápůjček,

g) sbírati a zpracovávati statistická data o činnosti příplatkových ústavů.

(4) Svaz podléhá dozoru ministerstva sociální péče a jeho hospodaření podléhá kontrole nejvyššího účetního kontrolního úřadu. Pro ukládání jmění Svazu platí obdobně předpisy o veřejnoprávním důchodovém pojištění.

(5) Ministr sociální péče může použíti součinnosti Svazu při vykonávání dozoru nad příplatkovými ústavy.

(6) Ustanovení o správě Svazu, o vedení jeho věcí, o příspěvcích pro jeho účely, o jeho jmění, jakož i o urovnávání sporů, jež mohou vzniknouti z poměru mezi příplatkovými ústavy a Svazem, obsahují jeho stanovy, které podléhají schválení ministerstva sociální péče; stejnému schválení podléhají změny stanov.

(7) Zanikne-li Svaz, smí se jeho jmění použíti jen se souhlasem ministerstva sociální péče, a to pouze k účelům, jimž slouží příplatkové ústavy.

(8) Členy Svazu mohou býti za podmínek určených jeho stanovami zaopatřovací zařízení podle §§ 29 a 30 tohoto zákona.

(9) Funkci Svazu příplatkových ústavů vykonává na Slovensku Ústřední sociální pojišťovna v Bratislavě. Při ní se zřídí poradní sbor pro otázky pensijního nadlepšení.

Část třetí.
Ustanovení závěrečná.

§ 32.

Zrušuje se platnost, po případě používatelnost všech předpisů, které odporují ustanovením tohoto zákona, zejména ustanovení §§ 103 až 112, 119 až 121 pensijního zákona a § 258 pojišťovacího zákona.

§ 33.

Dosavadní příplatkové ústavy jsou povinny do 31. prosince 1949 přizpůsobiti své stanovy ustanovením tohoto zákona.

§ 34.

Působnost podle tohoto zákona vykonává ministr (ministerstvo) sociální péče na Slovensku zásadně prostřednictvím pověřence (pověřenectva) sociální péče, který se při tom řídí rozhodnutími a směrnicemi vydanými ministrem (ministerstvem) sociální péče.

§ 35.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Erban v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.